

ผลการสังเคราะห์ความรู้จากการวิจัยประเด็นการสอน ที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์

วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี ราชบุรี มีผลงานวิจัยเกี่ยวกับการสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์อย่างต่อเนื่อง จึงได้ทำการสังเคราะห์ความรู้ที่ได้จากการวิจัยประเด็นการสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ได้ความรู้ดังต่อไปนี้

ด้านการสอน

1. การสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ หมายถึงวิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้นำศักยภาพของตนเองออกมาใช้ได้อย่างสมบูรณ์ โดยจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายจากสภาพจริง (Authentic Learning) และพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนเป็นกลไกสำคัญ
2. จัดกระบวนการเรียนการสอนโดยใช้แนวคิดที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้การจัดการเรียนการสอนตามสภาพจริง (authentic learning)
3. เริ่มการจัดการเรียนการสอนในชั้นปีที่ 1 รายวิชาในหมวดการศึกษาทั่วไป ได้แก่วิชาสังคมไทย วิชามนุษย์ สิ่งแวดล้อมและสุขภาพ วิชาศิลปวิทยาการเพื่อพัฒนามนุษย์เพื่อสร้างฐานความคิดความเข้าใจในเรื่องความเป็นมนุษย์และสังคม และการเสริมสร้างทัศนคติและพัฒนาความคิดของผู้เรียนในระยะเริ่มต้น
4. ในชั้นปีที่ 2 สอนในรายวิชาหมวดวิชาเฉพาะได้แก่วิชาการสื่อสารทางการพยาบาล วิชาการสอนและการให้คำปรึกษาทางสุขภาพ วิชาการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันความเจ็บป่วยเป็นต้น โดยเรียนรู้ทั้งในองค์ความรู้เป็นหลักการ ทฤษฎี และสาระสุขภาพในมุมมองของประชาชนเพื่อให้ผู้เรียนเข้าใจสุขภาพ เข้าใจชีวิตของบุคคล และเกิดการเรียนรู้ว่าชีวิตเป็นองค์รวม ไม่ใช่สุขภาพเป็นองค์รวม สุขภาพเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตรวมทั้งชีวิตของคนผูกโยงกันเป็นครอบครัวและชุมชน
5. ชั้นปีที่ 3 และชั้นปีที่ 4 สอนในรายวิชาต่างๆในกลุ่มวิชาชีพ อาทิเช่น การพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาสุขภาพ การพยาบาลมารดา ทารก และการผดุงครรภ์ การพยาบาลบุคคลที่มีปัญหาทางสุขภาพจิต เป็นต้น ที่มีการผสมผสานความเข้าใจผู้ป่วย/ผู้รับบริการ เข้าใจพฤติกรรมที่ผู้ป่วย/ผู้รับบริการแสดงออกมากับสาระความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพของแต่ละรายวิชา เพื่อให้เข้าใจกลไกของการทำงานของระบบต่างๆในร่างกาย กลไกการเกิดปัญหาสุขภาพและการ

เจ็บป่วย การรักษาและการฟื้นคืนสภาพ จนสามารถประยุกต์ความรู้เหล่านี้ไปสู่การแก้ไข ปัญหาสุขภาพและการดูแลตนเองของประชาชน ตลอดจนสามารถปรับบทบาทในส่วน ของวิชาชีพต่อการดูแลสุขภาพตนเองของประชาชนในอนาคต

6. จัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้นักศึกษานำเสนอข้อมูลจากการไปศึกษาชีวิตของบุคคล/ผู้ป่วย/ ผู้รับบริการตามประเด็นที่ได้รับมอบหมายในแต่ละรายวิชา
7. อาจารย์ผู้สอนต้องทำความเข้าใจและจับประเด็นจากเรื่องราว ใช้คำถามในการสะท้อนคิด (Reflection) เพื่อให้ให้นักศึกษามองเห็นความจริงของผู้อื่นมากขึ้น และเข้าใจความคิดของคนที่มีก ติตัดสินเรื่องราว
8. สรุปความคิดรวบยอดให้นักศึกษาเข้าใจความคิดและมุมมองของผู้รับบริการตามบริบทชีวิต และเชื่อมโยงเข้ากับความรู้ทางวิชาการและวิชาชีพ เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลได้ สอดคล้องและเหมาะสมกับสภาพจริงของผู้รับบริการ
9. อาจารย์สรุป วิเคราะห์ และชี้ประเด็นสำคัญ โดยนักศึกษานำข้อมูลที่ได้มาคิดทบทวนสรุปความ และนำเสนอแก่นักศึกษาในกลุ่มและอาจารย์ผู้สอน
10. อาจารย์ผู้สอนสรุปวิเคราะห์และชี้ประเด็นสะท้อนผู้เรียนให้เห็นและเข้าใจความจริงที่ศึกษา (สาระที่เป็นแก่น) ให้ผู้เรียนสะท้อนคิดการเรียนรู้ของตนเอง(ปรับทัศนคติ)รวมทั้งได้พัฒนา ความคิดวิจารณ์ญาณ(ทักษะทางปัญญา)

ด้านการบริหารการศึกษา

1. เนื่องจากอัตลักษณ์ของวิทยาลัยคือการผลิตบัณฑิตที่สามารถให้บริการด้วยหัวใจความเป็น มนุษย์ จึงต้องมีการบริหารจัดการให้มีการสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ในแต่ ละชั้นปี ตั้งแต่ชั้นปี 1- 4โดยบรรจุใน Master Plan ไว้อย่างชัดเจน
2. จัดให้มีช่วงเวลาของการเตรียมนักศึกษา ก่อนขึ้นชั้นเรียนในชั้นปีที่ 2 – 4 ก่อนเปิดภาค การศึกษา
3. มีการประเมินคุณลักษณะของการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ของนักศึกษาแต่ละชั้นปี เมื่อ สิ้นปีการศึกษาทุกปีการศึกษา
4. มีการพัฒนาอาจารย์ของวิทยาลัยและพยาบาลพี่เลี้ยงในแหล่งฝึกให้มีความรู้เรื่องการสอนที่เน้น การบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์เพื่อให้การจัดการเรียนการสอนไปในทิศทางเดียวกัน
5. ควบคุมให้การสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์เป็นไปในทิศทางเดียวกัน คือ เน้นการเข้าใจผู้ป่วย ไม่ตัดสินผู้ป่วย พิจารณาบริบทชีวิตของผู้ป่วย และเลือกให้การพยาบาล/ คำแนะนำที่เหมาะสมกับชีวิตผู้ป่วย โดยให้ยึดแนวทางนี้เป็นหลัก หากใช้แนวทางอื่น เช่น การ

กอด การสัมผัส ความเมตตา การใช้หลักธรรม ในการสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ ก็ควรเป็นแนวทางที่เพิ่มเติมจากแนวทางหลักและต้องตอบได้ว่าทำให้เข้าใจผู้ป่วย ไม่ตัดสินผู้ป่วย พิจารณาบริบทชีวิตของผู้ป่วย และให้การพยาบาลที่เหมาะสมได้อย่างไร เพื่อให้เกิดผลตามที่คาดหวังซึ่งจะเห็นจากการประเมินในรายชั้นปี

6. ส่งเสริมการวิจัยประเด็นการสอนที่เน้นการบริการด้วยหัวใจความเป็นมนุษย์ เพื่อพัฒนาการจัดการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

ผู้ร่วมสังเคราะห์ความรู้

1. ดร.เพลินตา พรหมบัวศรี
2. อ.จิรียา อินทนา
3. อ.กัลยา ศรีมหันต์
4. อ.กรรณิการ์ กิจนพเกียรติ
5. อ.รุ่งทิพย์ ไชโยยิ่งยงค์
6. อ.นาตยา วงศ์ยะรา
7. อ.นุจรี สะค่อม
8. ดร.เยาวลักษณ์ มีบุญมาก

